

**UCHWAŁA NR XXXII/233/2022
RADY POWIATU BYTOWSKIEGO
z dnia 24 marca 2022 r.**

w sprawie **przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022 – 2026**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2022 r. poz. 528) oraz art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2021 r. poz. 1249) Rada Powiatu Bytowskiego

uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022 - 2026, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Bytowskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu Bytowskiego

Jacek Żmuda-Trzebiatowski

**POWIATOWY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE
NA LATA 2022 – 2026**

Opracowanie:

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W BYTOWIE

BYTÓW 2022 r.

Spis treści

Wstęp.....	3
I. Przemoc – ujęcie teoretyczne.....	5
II. Zadania administracji rządowej i samorządowej w obszarze przeciwdziałania przemocy ...	8
III. Akty prawne dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie.....	10
IV. Charakterystyka zasobów instytucjonalnych Powiatu Bytowskiego	12
V. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Powiatu Bytowskiego.....	16
VI. Cele i zadania Programu	26
VII. Przewidywane efekty	29
VIII. Adresaci programu	29
IX. Realizatorzy Programu i jego finansowanie	30
X. Monitoring i ewaluacja Programu.....	30
XI. Zakończenie	30

Wstęp

Obowiązek opracowania Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie wynika z art. 6 ust 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Dodatkowo Program jest skorelowany z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i Powiatową Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2027 oraz Wojewódzkim Programem Przeciwdziałania Przemocy na lata 2021-2030.

Głównym celem Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2026 jest zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Powiatu Bytowskiego. W dążeniu do osiągnięcia zamierzonego celu priorytetowego zostały opracowane również cele szczegółowe, które dotyczą pięciu obszarów:

1. diagnozy społecznej zjawiska przemocy,
2. podniesienia poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie,
3. udzielenia pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie,
4. oddziaływania na osoby stosujące przemoc w rodzinie,
5. podnoszenia kompetencji, rozwijania i doskonalenia umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Opracowanie powyższych celów zostało poprzedzone dokonaniem diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Powiatu Bytowskiego na podstawie danych statystycznych zebranych z Powiatowej Komendy Policji w Bytowie, Sądu Rejonowego w Bytowie i Miastku, ośrodków pomocy społecznej oraz pozostałych instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie z terenu powiatu.

Program określa również adresatów, sposób monitorowania oraz źródła jego finansowania. Wskazane zostały także podmioty – partnerzy realizacji Programu odpowiedzialni za realizację celów, jak również zadania adresowane do specjalistów i instytucji, zmierzające do opracowania efektywnego systemu przeciwdziałania przemocy na terenie Powiatu Bytowskiego. Program zakłada podejmowanie kompleksowych działań ukierunkowanych zarówno na ochronę ofiar przemocy, jak i na edukowanie osób stosujących przemoc oraz korygowanie agresywnych postaw i zachowań, a także podniesienie wiedzy

społeczeństwa dot. zjawiska występowania przemocy w rodzinie oraz doskonalenie umiejętności i podnoszenie kompetencji pracowników instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

I. Przemoc – ujęcie teoretyczne

Przemoc, zgodnie z art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie to „jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodującą szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

O przemocy możemy mówić wtedy, gdy zostaną spełnione łącznie cztery warunki:

1. intencjonalne działanie lub zaniechanie działania - zamierzone działanie człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary;
2. jedna osoba ma wyraźną przewagę nad drugą - jest silniejsza fizycznie, psychicznie, materialnie, zawodowo, społecznie i w wymiarze tej przewagi oddziałuje na osobę słabszą, po to, by zmusić ją do podporządkowania swoim życzeniom;
3. działanie lub zaniechanie jednej osoby narusza prawa i dobra osobiste drugiej - jedna osoba daje sobie prawo, by drugą uderzyć, obrazić, skrytykować, zabrać coś, czegoś nie dać. Nie liczy się z jej potrzebami, życzeniami, protestami, uczuciami. Traktuje daną osobę, jak przedmiot pozbawiony praw;
4. osoba, wobec której stosowana jest przemoc, doznaje cierpienia oraz szkód fizycznych i psychicznych – szkody spowodowane przemocą mogą być wymierne, niewidoczne i niedostrzegalne, natychmiastowe lub odroczone w czasie.

Przemoc w rodzinie może przybierać różne formy, m.in.:

1. przemoc fizyczna – to wszelkie działania polegające na użyciu siły i prowadzące do naruszenia nietykalności cielesnej np. bicie, uderzanie przedmiotami, szarpanie, popychanie, odpychanie, obezwładnianie, policzkowanie, izolowanie od świata zewnętrznego, duszenie, kopanie, wykręcanie rąk, oparzanie, itp.;
2. przemoc psychiczna – to sprawowanie przez sprawcę kontroli psychologicznej nad ofiarą, umyślne działania wykorzystujące mechanizmy psychologiczne, powodujące zachwianie pozytywnego obrazu własnej osoby u ofiary, obniżenie u niej poczucia własnej wartości, pojawienie się stanów lękowych i nerwicowych np. wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku; grożenie niebezpiecznymi narzędziami, ubliżanie, ośmieszanie, używanie wyzwisk, zastraszanie, szantażowanie, kontrolowanie, znęcanie się nad zwierzęciem domowym, itp.;

3. przemoc seksualna – polega na wymuszaniu określonych zachowań w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy np. wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych praktyk seksualnych, sadystyczne formy współżycia seksualnego, krytyka zachowań seksualnych partnera, itp.;

4. przemoc ekonomiczna – to działania prowadzące do całkowitego finansowego uzależnienia ofiary od sprawcy np. nieprzekazywanie pieniędzy na utrzymanie, wynoszenie sprzętu domowego w celu sprzedaży, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, przywłaszczenie sobie pieniędzy lub mienia, zaciąganie kredytów obciążających również osobę doznającą przemocy, wymuszanie pieniędzy, uniemożliwienie podjęcia pracy, itp.;

5. zaniedbanie – jest naruszeniem obowiązku do opieki ze strony osób bliskich. Jest to niezaspokojenie podstawowych potrzeb emocjonalnych i fizycznych innych osób. O zaniedbaniu można mówić np. w przypadku odrzucenia emocjonalnego dziecka, braku zainteresowania jego rozwojem, sytuacją życiową, problemami, a także stanem zdrowia, higieną i kształceniem. Formy zaniedbania mogą dotyczyć dzieci ale też osób dorosłych cierpiących na różne choroby uniemożliwiające im normalne funkcjonowanie. Obejmuje również osoby, które z powodu podeszłego wieku potrzebują wsparcia oraz osoby z zaburzeniami psychicznymi.

Formy przemocy często występują łącznie, objawiając się w różnych postaciach i konfiguracjach.

Fazy przemocy

Cykl przemocy składa się z trzech następujących po sobie faz, przedstawionych na powyższym rysunku.

1. Faza narastającego napięcia – w tej fazie osoba stosująca przemoc jest napięta i stale poirytowana, każdy powód jest dla niej odpowiedni, aby wywołać konflikt. W tej fazie często sprawca przemocy zaczyna więcej pić lub brać inne substancje zmieniające świadomość. Może poniżać ofiarę, poprawiając jej kosztem swoje samopoczucie. Ofiara przemocy uspokaja sprawcę, spełnia wszystkie jego zachcianki, wywiązuje się ze swoich obowiązków, a nawet często przeprasza i ulega mu. Niektóre osoby mają w tej fazie różne dolegliwości fizyczne takie jak: bóle głowy, żołądka, bezsenność, utrata apetytu. Inne wpadają w apatię, tracą energię do życia lub stają się pobudliwe i niespokojne nerwowo.

2. Faza ostrej przemocy – w tej fazie sprawca traci zdolność panowania nad własnymi emocjami, nie potrafi kontrolować własnych zachowań, staje się gwałtowny i wyładowuje się najczęściej na słabszych członkach rodziny. Eksplozje wywołuje najczęściej jakiś drobiazg. Przemoc doznawana w tej fazie może być mniej lub bardziej groźna fizycznie, ale zawsze jest bardzo krzywdząca emocjonalnie. Po zakończeniu wybuchu, osoba doznająca przemocy jest w szoku, nie może uwierzyć w to co się stało, odczuwa wstyd i przerażenie, często staje się apatyczna.

3. Faza skruchy tzw. „miodowego miesiąca” – sprawca wyładował już złość i wie, że posunął się za daleko. Szczerze żałuje tego co zrobił, okazuje skruchę, przeprasza za wyrządzone krzywdy, okazuje miłość, przynosi kwiaty, prezenty. Osoba doznająca przemocy zaczyna wierzyć w to, że partner się zmienił, a przemoc była jedynie incydentem. W fazie „miesiąca miodowego” sprawca stopniowo zaczyna obwiniać ofiarę za swoje zachowania, a ta wmawia sobie nierzeczywiste poczucie winy.

Powyższe cykle mogą trwać przez wiele lat, przy czym z czasem skracają się fazy „miodowego miesiąca”, a wydłużają i bardziej dramatycznie przebiegają fazy narastającego napięcia oraz ostrej przemocy. To, co prędzej było w fazie „miodowego miesiąca” przyjemnością przekształca się w unikanie przykrości, bólu i cierpienia. Po pewnym czasie, faza miodowego miesiąca zanika całkowicie i pozostają tylko dwie fazy tj. narastającego napięcia oraz ostrej przemocy.

Skutki przemocy w rodzinie

Człowiek, który doświadczył przemocy w rodzinie, będzie borykał się z konsekwencjami. Mogą to być problemy zdrowotne, natury zarówno fizycznej, jak i psychicznej. Osoby, które doświadczyły przemocy mogą wskazywać na następujące konsekwencje:

- obrażenia ciała,

- podwyższone ryzyko występowanie chorób związanych ze stresem,
- trudności w budowaniu bliskich relacji,
- niestabilność nastroju, obwinianie się,
- zaniżenie własnej wartości,
- przekonanie o nieważności swoich potrzeb, marzeń, planów,
- poczucie braku wpływu na własne życie, braku siły, mocy wewnętrznej,
- zespół stresu pourazowego (PTSD),
- inne zaburzenia lękowe (m. in. zaburzenie lęku uogólnionego, zaburzenia adaptacyjne, zaburzenia pod postaciami somatyzacji, zaburzenia snu),
- zaburzenia afektywne (depresja).

Częstą konsekwencją doświadczania przemocy jest zmaganie się z problemami psychicznymi. Konieczna wówczas staje się długotrwała pomoc terapeutyczna.

II. Zadania administracji rządowej i samorządowej w obszarze przeciwdziałania przemocy

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa kompetencje organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie..

Zadania organów administracji rządowej.

Do zadań wojewody w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie należy w szczególności:

1. opracowywanie materiałów instruktażowych, zaleceń i procedur postępowania interwencyjnego w sytuacjach kryzysowych związanych z przemocą w rodzinie,
2. monitorowanie zjawiska przemocy w rodzinie,
3. powoływanie i odwoływanie Wojewódzkiego Koordynatora Realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
4. monitorowanie realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy pomocy Wojewódzkiego Koordynatora Realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,

5. nadzór nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowanych przez samorząd gminny, powiatowy i województwa,
6. kontrola realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie wykonywanych przez podmioty niepubliczne na podstawie umów z organami administracji rządowej i samorządowej.

Zadania organów administracji samorządowej.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa dla organów samorządu gminnego, powiatowego oraz województwa następujące zadania:

I. Samorząd gminny:

1. opracowywanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
2. prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
3. zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
4. tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

II. Samorząd powiatowy:

a. zadania własne powiatu:

1. opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania, przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
2. opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
3. zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
4. zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej;

b. zadania z zakresu administracji rządowej realizowane przez powiat:

1. tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie,
2. opracowywanie i realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie;

III. samorząd województwa:

1. opracowanie i realizacja wojewódzkiego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
2. inspirowanie i promowanie nowych rozwiązań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
3. opracowywanie ramowych programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz ramowych programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
4. organizowanie szkoleń dla osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

III. Akty prawne dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie

Przemoc w rodzinie może zostać ujęta w kontekście łamania praw człowieka. Kontekst ten znalazł odzwierciedlenie w wielu dokumentach międzynarodowych, które zalecają podejmowanie wszelkich niezbędnych działań, aby zarówno wyeliminować przemoc, jak i ochronić ofiary doznawanej przemocy.

Jednym z dokumentów międzynarodowych, zawierających postulaty dotyczące praw i wolności człowieka jest Powszechna Deklaracja Praw Człowieka z 1948 r. Dokument podkreśla m.in. prawo do życia, wolności i bezpieczeństwa swojej osoby, co więcej nikogo nie wolno torturować, karać lub traktować w sposób okrutny, niehumanitarny i poniżający.

Kolejnym dokumentem międzynarodowym, traktującym o przemocy jest Konwencja o Prawach Dziecka, która została przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w 1989 r. Dokument ten gwarantuje ochronę dzieci przed przemocą. Podkreślono w nim, że dziecko do pełnego i harmonijnego rozwoju powinno wychowywać się w środowisku rodzinnym, w atmosferze szczęścia, miłości i zrozumienia.

Przemoc wobec kobiet także znalazła odzwierciedlenie w dokumencie Organizacji Narodów Zjednoczonych tj. Deklaracji o eliminacji przemocy wobec kobiet z 1993 r. Dokument ten stanowi, iż kobiety mają prawo do korzystania z wszystkich praw fundamentalnych i wolności tj. prawo do wolności i bezpieczeństwa osobistego, wolności od tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub upokarzającego traktowania albo karania.

W ustawodawstwie polskim najważniejszym dokumentem jest Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. Rozdział „Wolność, Prawa i Obowiązki Człowieka i Obywatela” reguluje zasady zapewniające każdemu nietykalność osobistą i cielesną oraz stawia na ich straży władze publiczne. Konstytucja przyznaje każdemu prawo

żądania od organów szczególnej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uznając, że przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia, poszanowania godności osobistej oraz w celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w dniu 29 lipca 2005 r. uchwalił ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Ustawa ta definiuje przemoc w rodzinie jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Artykuł 3 ust. 1 ww. ustawy wskazuje, iż osobie dotkniętej przemocą w rodzinie udziela się bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie:

1. poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego;
2. interwencji kryzysowej i wsparcia;
3. ochrony przed dalszym krzywdzeniem, przez uniemożliwienie osobom stosującym przemoc korzystania ze wspólnie zajmowanego z innymi członkami rodziny mieszkania oraz zakazanie kontaktowania się i zbliżania się do osoby pokrzywdzonej;
4. zapewnienia osobie dotkniętej przemocą w rodzinie bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
5. badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie;
6. zapewnienia osobie dotkniętej przemocą w rodzinie, która nie ma tytułu prawnego do zajmowanego wspólnie ze sprawcą przemocy lokalu, pomocy w uzyskaniu mieszkania.

Ponadto w ustawodawstwie polskim znajdują się następujące akty prawne dot. przemocy, w tym:

1. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
2. Ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy;
3. Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny;
4. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki

wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne;

5. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta";

6. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 marca 2011 r. w sprawie procedury postępowania przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie;

7. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 czerwca 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;

8. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym;

9. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;

10. Ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy;

11. Ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks karny;

12. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne;

13. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 marca 2011 r. w sprawie procedury postępowania przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie.

IV. Charakterystyka zasobów instytucjonalnych Powiatu Bytowskiego

W poniższej tabeli zostały wymienione instytucje funkcjonujące na terenie Powiatu Bytowskiego, udzielające pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

NAZWA INSTYTUCJI	ADRES	TELEFON/E-MAIL
OŚRODKI POMOCY SPOŁECZNEJ		
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bytowie	ul. Miła 26a 77-100 Bytów	59/822 51 01 59/822 55 81 mops-bytow@wp.pl
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miastku	ul. Tuwima 1 77-200 Miastko	59/857 27 86 mgops@miastko.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Borzytuchomiu	ul. Zwycięstwa 56 77-141 Borzytuchom	59/821 13 17 gops.borzytuchom.spr@wp.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce	ul. Gdańska 5 77-116 Czarna Dąbrówka	59/821 26 60 59/821 25 45 sekretariat@gops.czarnadabrowka.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kołczygłowych	ul. Słupska 56 77-140 Kołczygłowy	59/821 35 21 kontakt@gopskolczyglowy.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipnicy	ul. J. Słomińskiego 19 77-130 Lipnica	59/821 70 93/94 gops@gopslipnica.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Parchowie	ul. Krótka 2 77-124 Parchowo	59/821 48 36/35 gops@parchowo.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Studzienicach	ul. Kaszubska 7 77-143 Studzienice	59/821 66 13 gops@studzienice.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzebielinie	ul. Wiejska 15 77-235 Trzebielino	59/858 02 55 kontakt@gopstrzebielino.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tuchomiu	ul. J. III Sobieskiego 16 77-133 Tuchomie	59/821 50 49 gops@tuchomie.pl
ZESPOŁY INTERDYSCYPLINARNE		
Zespół Interdyscyplinarny Gminy Bytów	ul. Miła 26a 77-100 Bytów	59/822 51 01 59/822 55 81 zi@mopsbytow.pl
Zespół Interdyscyplinarny Gminy Miastko	ul. Tuwima 1 77-200 Miastko	59/857 27 86 mgops@miastko.pl
Zespół Interdyscyplinarny Gminy Borzytuchom	ul. Zwycięstwa 56 77-141 Borzytuchom	59/821 13 17 gops.borzytuchom.spr@wp.pl
Zespół Interdyscyplinarny Gminy Czarna Dąbrówka	ul. Gdańska 5 77-116 Czarna Dąbrówka	59/821 26 60 59/821 25 45 sekretariat@gops.czarnadabrowka.pl
Zespół Interdyscyplinarny Gminy Kołczygłowy	ul. Słupska 56 77-140 Kołczygłowy	59/821 35 21 kontakt@gopskolczyglowy.pl

Zespół Interdyscyplinarny Gminy Lipnica	ul. J. Słomińskiego 19 77-130 Lipnica	59/821 70 93/94 gops@gopslipnica.pl
Zespół Interdyscyplinarny Gminy Parchowo	ul. Krótka 2 77-124 Parchowo	59/821 48 36 gops@parchowo.pl
Zespół Interdyscyplinarny Gminy Studzienice	ul. Kaszubska 7 77-143 Studzienice	59/821 66 13 gops@studzienice.pl
Zespół Interdyscyplinarny Gminy Trzebielino	ul. Wiejska 15 77-235 Trzebielino	59/858 02 55 kontakt@gopstrzebielino.pl
Zespół Interdyscyplinarny Gminy Tuchomie	ul. J. III Sobieskiego 16 77-133 Tuchomie	59/821 50 40 gops@tuchomie.pl
KOMISJE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH		
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bytowie	ul. Miła 26a 77-100 Bytów	59/822 30 00 gkrpa@bytow.com.pl
Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Miastku	ul. Tuwima 1 77-200 Miastko	59/857 10 76 mgkrpamiastko@poczta.fm
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Borzytuchomiu	ul. Zwycięstwa 56 77-141 Borzytuchom	59/821 13 17 gkrpa.borzytuchom@wp.pl
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czarnej Dąbrówce	ul. Gdańska 77-116 Czarna Dąbrówka	59/821 26 43 kontakt przez Urząd Gminy Czarna Dąbrówka sekretariat@gops.czarnadabrowka.pl
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kołczygłowych	ul. Słupka 56 77-140 Kołczygłowy	59/821 35 21 kontakt@gopskolczyglowy.pl
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lipnicy	ul. J. Słomińskiego 19 77-130 Lipnica	59/821 70 93
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Parchowie	ul. Krótka 2 77-124 Parchowo	59/821 48 14 gkrpa@parchowo.pl
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Studzienicach	ul. Kaszubska 7 77-143 Studzienice	59/821 66 00 (kontakt przez Urząd Gminy Studzienice)
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Trzebielinie	ul. Wiejska 15 77-235 Trzebielino	59/858 02 55 kontakt@gopstrzebielino.pl

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tuchomiu	ul. Jana III Sobieskiego 16 77-133 Tuchomie	59/821 75 03 (kontakt przez Urząd Gminy Tuchomie)
POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE		
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bytowie	ul. Miła 26 77-100 Bytów	59/822 80 68 kontakt@pcprbytow.pl
PORADNIE PSYCHOLOGICZNO – PEDAGOGICZNE		
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Bytowie	ul. Gdańska 59 77-100 Bytów	59/822 25 20 sekretariat@poradniabytow.pl
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Miastku	ul. Młodzieżowa 4a 77-200 Miastko	59/822 83 00 biuro@poradnia.miastko.com.pl
POLICJA		
Komenda Powiatowa Policji w Bytowie (jednostki podległe: KP Miastko, PP Tuchomie, PP Kołczygłowy, PP Czarna Dąbrówka, PP Lipnica)	ul. Styp-Rekowskiego 2 77-100 Bytów	47/743 83 00 kppbytow@gd.policja.gov.pl
PROKURATURY REJONOWE		
Prokuratura Rejonowa w Bytowie (obejmuje obszar gmin: Borzytuchom, Bytów, Kołczygłowy, Lipnica, Parchowo, Studzienice, Tuchomie)	ul. Przemysłowa 32 77-100 Bytów	59/822 27 31 bytow@slupsk.po.gov.pl
Prokuratura Rejonowa w Miastku (obejmuje obszar gmin: Kępice, Koczała, Miastko i Trzebielino)	ul. Grunwaldzka 1b 77-200 Miastko	59/857 25 27 miastko@slupsk.po.gov.pl
SĄDY		
Sąd Rejonowy w Bytowie	ul. Zamkowa 1 77-100 Bytów	59/822-79-99 administracja@bytow.sr.gov.pl
Sąd Rejonowy w Miastku	ul. Armii Krajowej 30 77-200 Miastko	59/858 71 00
SZPITALE		
Szpital Powiatu Bytowskiego Sp. z o.o.	ul. Lęborska 13 77-100 Bytów	59/822 87 45, 59/822 87 09 nzo.szpital@bytow.biz
Szpital Miejski w Miastku Sp. z o.o.	ul. Gen. J. Wybickiego 30 77-200 Miastko	59/857 09 17, 59/857 09 16 biuro@szpitalmiastko.pl

V. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Powiatu Bytowskiego

Zjawisko przemocy w rodzinie jest jednym z najbardziej istotnych problemów dotyczących współczesną rodzinę. Osoby doznające przemocy z różnych powodów nie chcą się ujawniać i obciążać sprawców przemocy. Zdarza się również, że osoby z najbliższego otoczenia nie decydują się na zgłoszenie podejrzenia wstępowania przemocy, mimo świadomości występowania problemu. Ofiary przemocy lub osoby im bliskie najczęściej szukają wsparcia w jednostkach pomocy społecznej usytuowanych najbliżej ich miejsca zamieszkania, tj. w gminnych lub miejskich ośrodkach pomocy społecznej. Ujawnienie przemocy ma miejsce również w sytuacjach interwencyjnych.

W celu zdiagnozowania występowania zjawiska przemocy w rodzinie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bytowie zebrało dane dotyczące ujawnienia przypadków przemocy na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej funkcjonujących na terenie powiatu bytowskiego.

Wykres nr 1.

Liczba zgłoszeń o stosowaniu przemocy w rodzinie otrzymanych przez pracowników pomocy społecznej z terenu powiatu bytowskiego w latach 2017-2021.

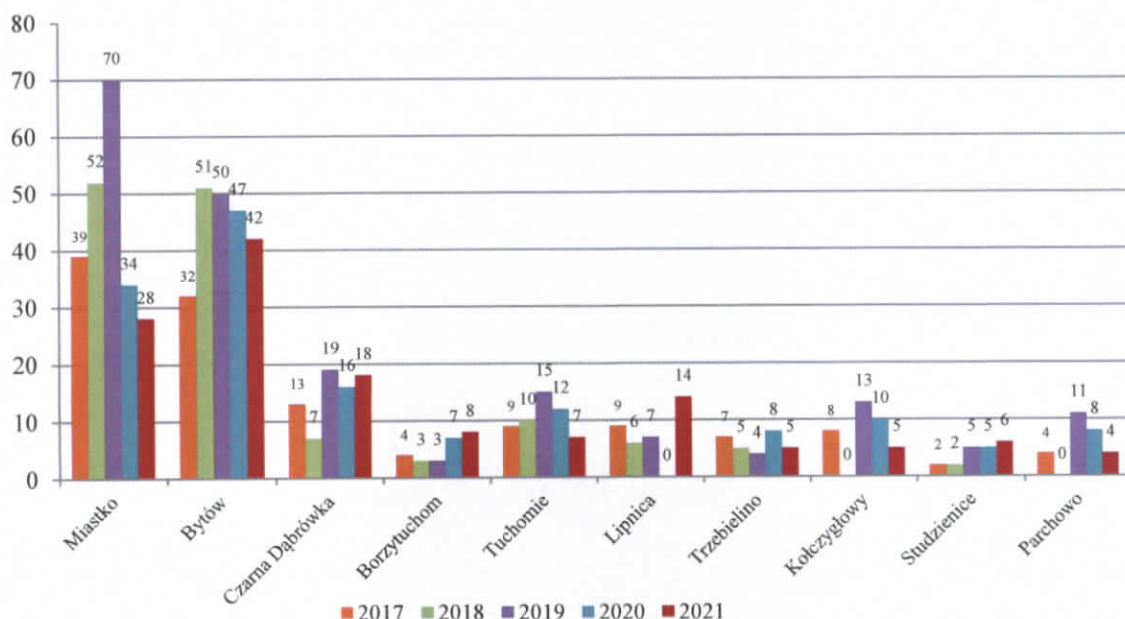
Źródło: Opracowanie PCPR w Bytowie na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej funkcjonujących na terenie powiatu bytowskiego.

Analiza powyższych danych pozwala zaobserwować, iż skala zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Powiatu Bytowskiego na przestrzeni lat 2017-2021 wahała się na zróżnicowanym poziomie. Należy zaznaczyć, iż najmniejszą liczbę zgłoszeń otrzymanych

przez pracowników socjalnych pomocy społecznej w omawianym okresie można zaobserwować w 2017 roku, w którym pracownicy socjalni odnotowali 127 zgłoszeń o stosowaniu przemocy w rodzinie. Na przestrzeni lat 2017-2018 ilość zgłoszeń o stosowaniu przemocy w rodzinie wzrosła o 7,08%, natomiast na przestrzeni lat 2018-2019 ilość zgłoszeń o stosowaniu przemocy w rodzinie wzrosła o 44,85%, a na przestrzeni lat 2019-2020 ilość zgłoszeń o stosowaniu przemocy w rodzinie zmniejszyła się o 34,01%. W roku 2021 ilość zgłoszeń otrzymanych przez pracowników socjalnych o stosowaniu przemocy w rodzinie wyniosła 137, czyli o 7 % mniej niż w roku poprzednim.

Wykres nr 2.

Liczba zgłoszeń o stosowaniu przemocy w rodzinie otrzymanych przez pracowników poszczególnych ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu bytowskiego w latach 2017-2021.

Źródło: Opracowanie PCPR w Bytowie na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej funkcjonujących na terenie powiatu bytowskiego.

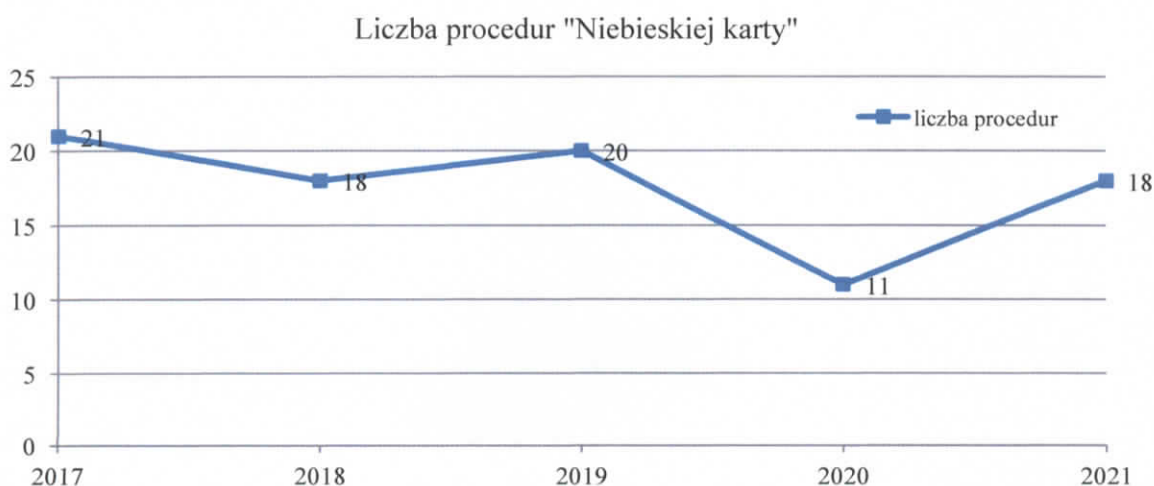
Z analizy danych przedstawionych na wykresie nr 2 wynika, iż w latach 2017-2019 największą liczbę zgłoszeń o stosowaniu przemocy w rodzinie otrzymał Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miastku, tj. w 2017 roku - 39 zgłoszeń, w 2018 roku – 52 zgłoszeń oraz w 2019 – 70 zgłoszeń. Na drugim miejscu pod względem największej liczby otrzymywanych zgłoszeń o stosowaniu przemocy w rodzinie są pracownicy Miejskiego

Ośrodka Pomocy Społecznej w Bytowie, tj. w roku 2017 – 32 zgłoszenia, w roku 2018 – 51 zgłoszenia oraz w roku 2019 – 50 zgłoszeń. W 2020 roku największą liczbę zgłoszeń o stosowaniu przemocy w rodzinie otrzymał Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bytowie – 47 zgłoszeń co stanowi 31,97% wszystkich zgłoszeń. Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipnicy w roku 2020 nie odnotowali żadnego zgłoszenia o stosowaniu przemocy w rodzinie. W 2021r. najwięcej zgłoszeń o stosowaniu przemocy w rodzinie zanotowali pracownicy socjalni z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bytowie, tj. 42 zgłoszenia, zaś najmniej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Parchowie, tj. tylko 4 zgłoszenia.

Wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty” zgodnie z art. 9d ust. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie następuje, gdy istnieje podejrzenie stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub przez osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie. Poniżej przedstawiono analizę ilościową wszczętych procedur „Niebieskiej Karty” na terenie Powiatu Bytowskiego.

Wykres nr 3.

Liczba procedur „Niebieskiej Karty” wszczęta przez pracowników socjalnych ośrodków pomocy społecznej z terenu Powiatu Bytowskiego w latach 2017-2021.

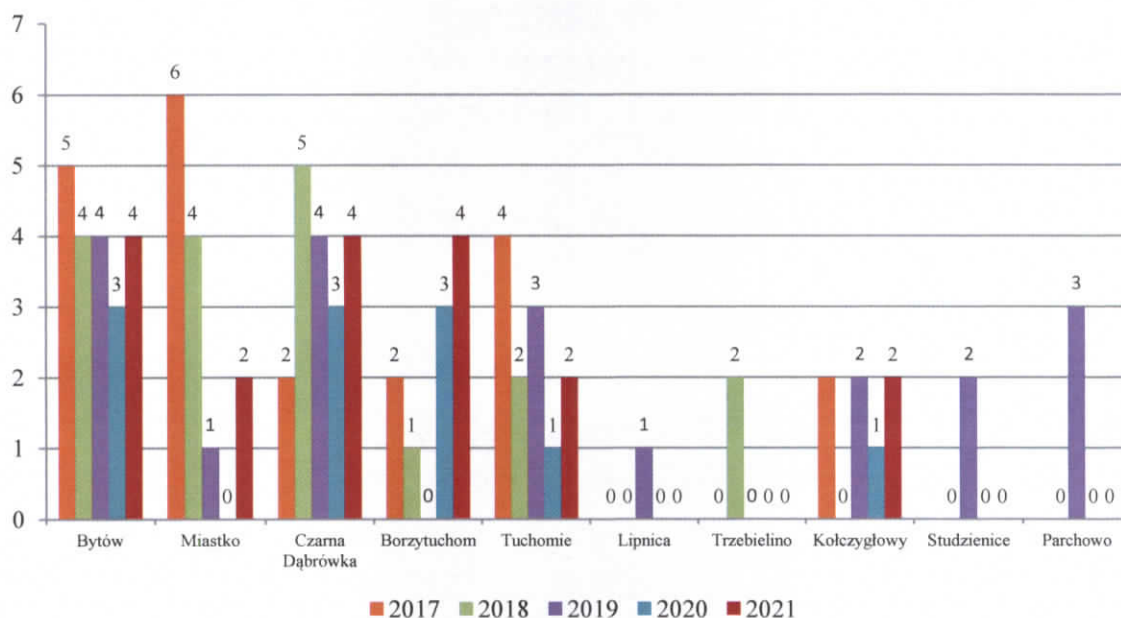

Źródło: Opracowanie PCPR w Bytowie na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej funkcjonujących na terenie powiatu bytowskiego.

Na podstawie powyższego wykresu można stwierdzić, że ilość wszczętych procedur „Niebieskiej Karty” przez pracowników socjalnych na przestrzeni lat wciąż się waha. W latach 2017-2018 zmalała do 18 wypełnionych formularzy „Niebieskiej Karty”, czyli o 16,67%, w 2019 roku wzrosła do 20, czyli o 11,11%. W roku 2020 odnotowano 11 wszczętych procedur „Niebieskiej Karty” a w 2021 roku o 7 więcej, czyli 18.

Wykres nr 4.

Liczba procedur „Niebieskiej Karty” wszczęta przez pracowników socjalnych poszczególnych ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu bytowskiego w latach 2017-2021.

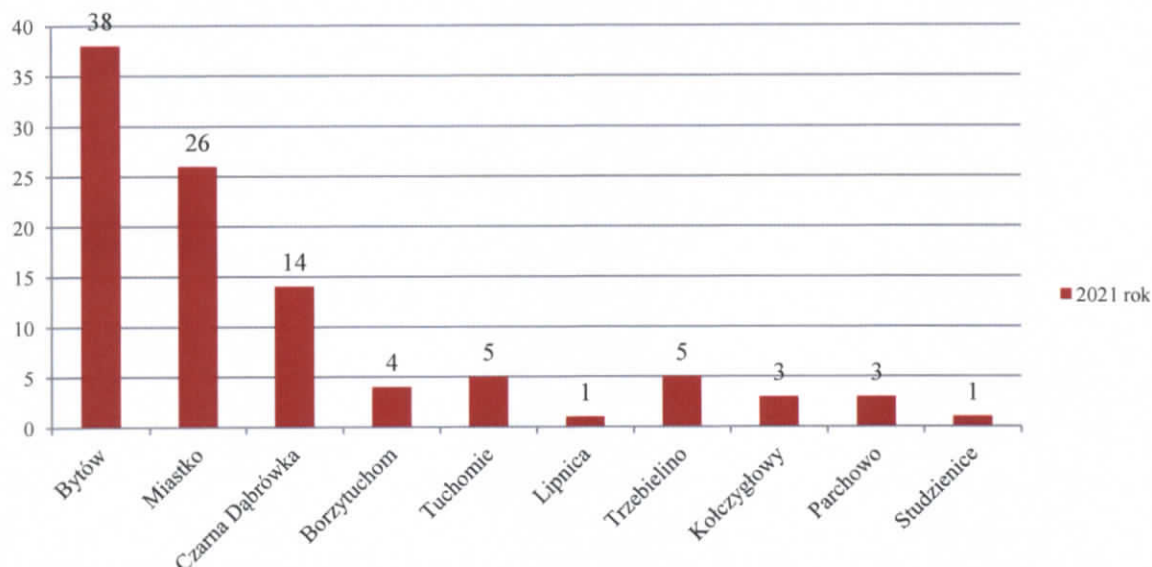
Źródło: Opracowanie PCPR w Bytowie na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej funkcjonujących na terenie powiatu bytowskiego.

W latach 2017-2021 najwięcej procedur „Niebieskiej Karty” wszczęli pracownicy socjalni z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bytowie, tj. 20. W samym 2021 roku najwięcej procedur „Niebieskiej Karty” wypełnili pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bytowie, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Borzytuchomiu tj. po 4, czyli 77,78% wszystkich wszczętych procedur „Niebieskiej Karty” w roku 2021. Natomiast pracownicy socjalni z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzebielinie, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipnicy, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Studzienicach, Gminnego Ośrodka

Pomocy Społecznej w Parchowie w roku 2021 nie wszczęli żadnej procedury „Niebieskiej Karty”.

Wykres nr 5.

Liczba procedur „Niebieskiej Karty” wszczęta przez pracowników innych instytucji (np. placówki oświatowe, jednostki służby zdrowia itd.) dostarczone do poszczególnych ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu bytowskiego w 2021 roku.

Źródło: Opracowanie PCPR w Bytowie na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej funkcjonujących na terenie powiatu bytowskiego.

Na podstawie danych z wykresu nr 5 wynika, iż najwięcej procedur „Niebieskiej Karty” wypełnionych przez inne instytucje w 2021 r. otrzymał Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bytowie tj. 38, czyli 38 % wszystkich procedur wszczętych przez inne instytucje, natomiast do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipnicy i Studzienicach wpłynęła tylko 1 procedura „Niebieskiej Karty” wypełniona przez pracowników innych instytucji.

Wykres nr 6.

Liczba osób doznających przemocy w rodzinie ogółem w Powiecie Bytowskim w latach 2017-2021.

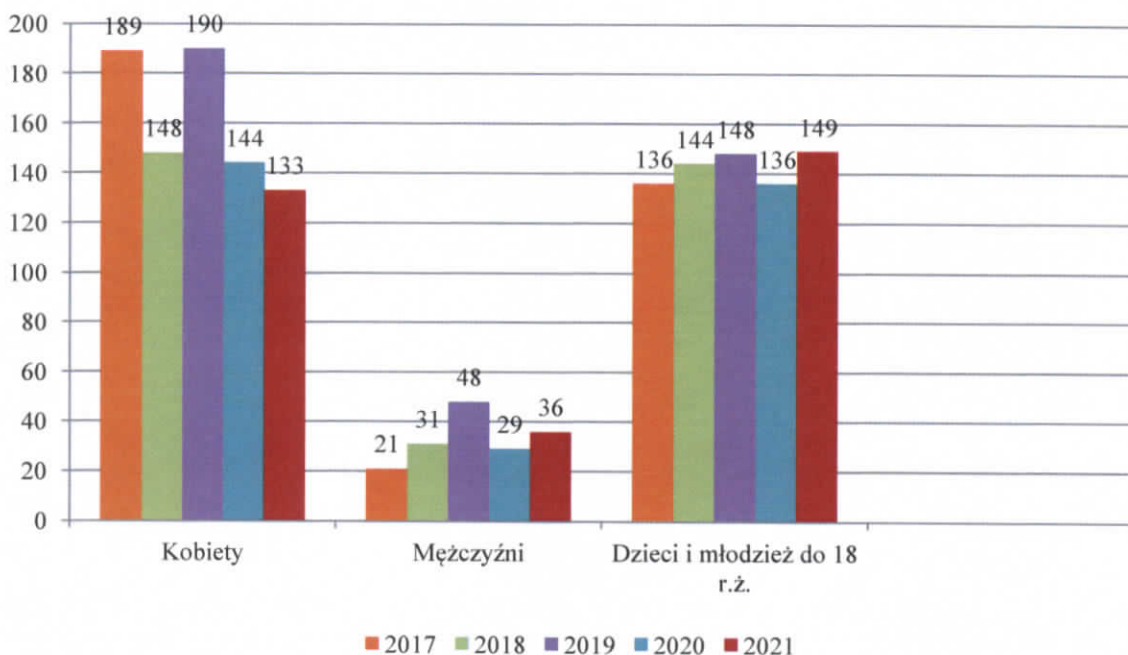
Źródło: Opracowanie PCPR w Bytowie na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej funkcjonujących na terenie powiatu bytowskiego.

Analizując dane z wykresu nr 6 można zauważyć, iż między rokiem 2018, a 2019 nastąpił wzrost liczby osób doznających przemocy w rodzinie w Powiecie Bytowskim. W 2019 roku w Powiecie Bytowskim występowała największa liczba zarejestrowanych osób doznających przemocy, tj. 386 osób. Na przełomie lat 2017-2018 wzrosła o 9,12%, w 2018-2019 o 19,5%, natomiast w roku 2020 w porównaniu do roku 2019 spadła o 24,91%. W 2021 roku liczba osób doznających przemocy w rodzinie w Powiecie Bytowskim wyniosła 318, czyli o ok 3% więcej niż w roku poprzednim.

Na wykresie nr 7 zostały przedstawione dane dotyczące osób doznających przemocy w rodzinie z podziałem na: kobiety, mężczyzn oraz dzieci i młodzież do 18 roku życia.

Wykres nr 7.

Liczba osób doświadczających przemocy w rodzinie z podziałem na: kobiety, mężczyzn, dzieci i młodzież do 18 r.ż., w latach 2017-2021.

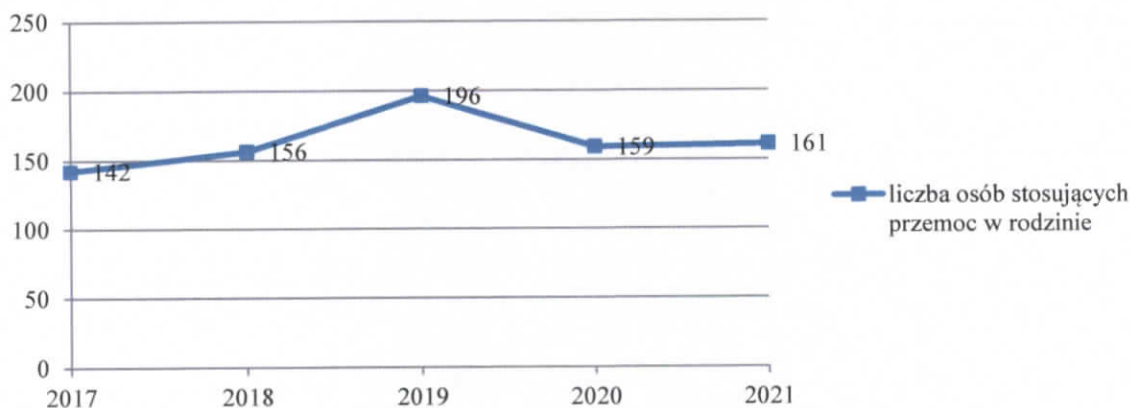

Źródło: Opracowanie PCPR w Bytowie na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej funkcjonujących na terenie powiatu bytowskiego.

W latach od 2017 do 2021 największą grupę osób doświadczających przemocy na terenie Powiatu Bytowskiego stanowiły kobiety. Ich liczba w 2017 roku wynosiła 189, czyli 54,62%, a w 2018 roku 148, tj. 45,82%, natomiast w 2019 roku wynosiła 190, czyli – 49,22%. W roku 2020 największą grupę osób doświadczających przemocy na terenie Powiatu Bytowskiego stanowiły kobiety (46,60% wszystkich osób). W roku 2021 najliczniejszą grupą, która doświadczyła przemocy były dzieci i młodzież do 18 r.ż., wynosiła 149, czyli 46,85% wszystkich zgłoszeń. Należy zwrócić również uwagę, że w roku 2020 dzieci i młodzież do 18 r.ż. również doświadczały przemocy w rodzinie - stanowią one 44,44% wszystkich osób. Liczba osób doświadczających przemocy zmniejszyła się o 24,92% w stosunku do roku 2019. Do najmniej licznej grupy osób doświadczających przemocy w rodzinie należą mężczyźni, w 2021 roku stanowili 11,21% wszystkich osób.

Wykres nr 8.

Liczba osób stosujących przemoc w rodzinie ogółem w powiecie bytowskim w latach 2017-2021.

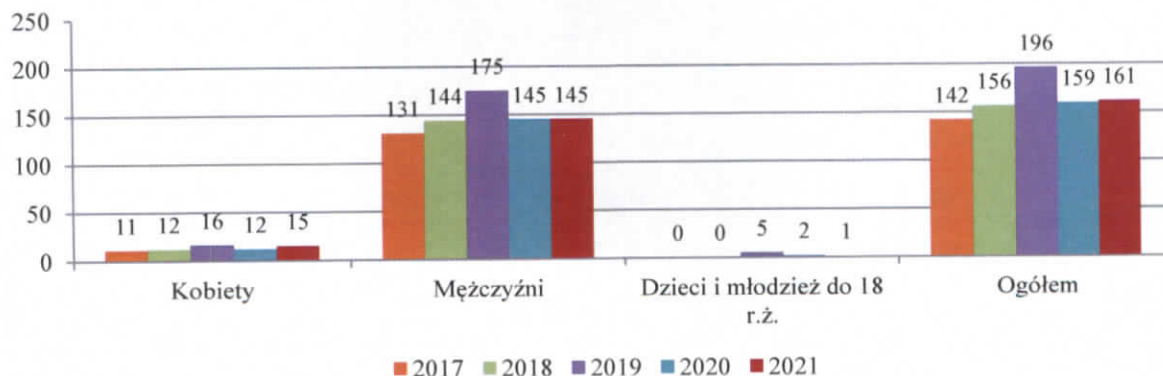

Źródło: Opracowanie PCPR w Bytowie na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej funkcjonujących na terenie powiatu bytowskiego.

Na wykresie nr 8 przedstawione zostały dane dot. liczby osób stosujących przemoc w rodzinie w latach 2017-2021 na terenie Powiatu Bytowskiego. W przeciągu poprzednich czterech lat można zauważyć nieznaczny wzrost ilości osób stosujących przemoc w rodzinie, zwłaszcza w roku 2019, gdzie liczba osób stosujących przemoc wyniosła 196, co stanowiło 25,64% wzrost w stosunku do roku poprzedniego. W roku 2020 liczba osób stosujących przemoc w rodzinie wynosiła 159 osób, czyli o 37 osób mniej niż w roku 2019. W roku 2021 liczba tych osób wzrosła o 2 w porównaniu z rokiem poprzednim, co stanowi ok 1% wzrost.

Wykres nr 9.

Liczba osób stosujących przemoc w rodzinie z podziałem na: kobiety, mężczyzn, dzieci i młodzież do 18 r.ż. w latach 2017-2021.

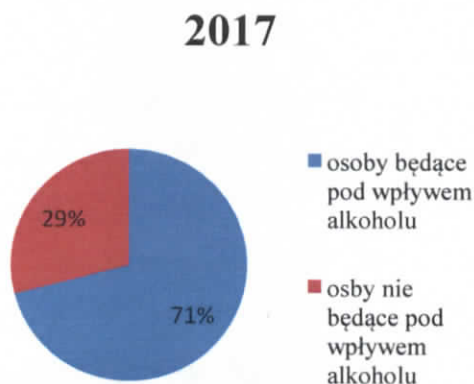

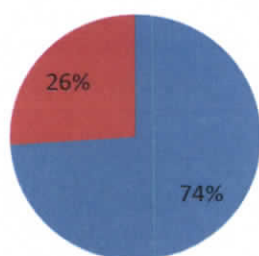
Źródło: Opracowanie PCPR w Bytowie na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej funkcjonujących na terenie powiatu bytowskiego.

Analizując wykres nr 9 przedstawiający liczbę osób stosujących przemoc w rodzinie z podziałem na kobiety, mężczyzn oraz dzieci i młodzież do 18 roku życia można zaobserwować, iż to mężczyźni dominują w statystykach, bowiem stanowią w 2017 - 92,2%, 2018 roku - 92,3%, 2019 roku - 89,3% ogółem liczby sprawców, w roku 2020 - 91,19% ogólnej liczby sprawców. W 2021 roku 145 mężczyzn nadużywało przemocy w rodzinie, co stanowiło 90% wszystkich zgłoszonych przypadków. Należy zwrócić uwagę na dane przesłane z ośrodków pomocy społecznej z terenu Powiatu Bytowskiego, które ukazują, że kobiety również dopuszczają się stosowania przemocy w rodzinie: w roku 2017 - 7,7%, 2018 - 7,7%, 2019 - 8,16%, 2020 - 8,23% ogółu liczby sprawców. W roku 2020 liczba kobiet dopuszczająca się przemocy w rodzinie spadła o 33,3% w stosunku do roku 2019. W roku 2021 liczba kobiet nadużywających przemocy w rodzinie wyniosła 15 przypadków. Należy zwrócić uwagę również na to, że w latach 2017-2021 odnotowano 8 przypadków stosowania przemocy przez dzieci oraz młodzież do 18 roku życia. Przypadki takie zostały odnotowane przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bytowie, Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miastku oraz przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tuchomiu.

Wykres nr 10.

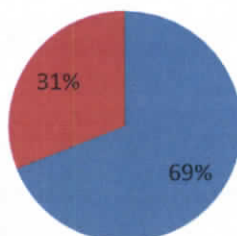
Liczba osób stosujących przemoc w rodzinie w stanie nietrzeźwości i trzeźwości w latach 2017-2021.

2018

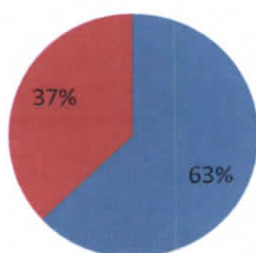
■ osoby będące pod wpływem alkoholu

■ osoby nie będące pod wpływem alkoholu

2019

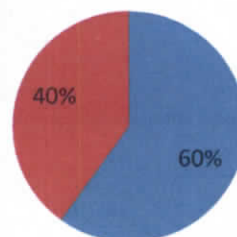
■ osoby będące pod wpływem alkoholu

■ osoby nie będące pod wpływem alkoholu

2020

■ osoby będące pod wpływem alkoholu

■ osoby nie będące pod wpływem alkoholu

2021

■ osoby będące pod wpływem alkoholu

■ osoby nie będące pod wpływem alkoholu

Źródło: Opracowanie PCPR w Bytowie na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej funkcjonujących na terenie powiatu bytowskiego.

Powyższe wykresy kołowe prezentują dane dotyczące zależności stosowania przemocy w rodzinie, a nadużywaniem alkoholu. Na przełomie 2017-2018 ilość osób stosujących przemoc będąca pod wpływem alkoholu wzrosła o 3 punkty procentowe, w 2019 roku liczba ta spadła o 5 punkty procentowe, w 2020 spadła o kolejne 6 punktów procentowych w stosunku do roku ubiegłego. Natomiast w roku 2021 ilość osób stosująca przemoc w rodzinie będąca pod wpływem alkoholu spadła o 2 punkty procentowe w stosunku do roku 2020. Na przestrzeni 5 lat tj. 2017-2021 ilość sprawców przemocy w rodzinie będących pod wpływem alkoholu wciąż się waha, jednak w okresie ostatnich trzech lat widać niewielki spadek procentowy osób stosujących przemoc w rodzinie będących pod wpływem alkoholu.

Podsumowując, w Powiecie Bytowskim w 2021 r. nieznacznie zmalała ogólna liczba zgłoszeń o stosowaniu przemocy w rodzinie. Liczba procedur „Niebieskiej Karty” wszczęta

przez pracowników socjalnych ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu bytowskiego w 2021r. wzrosła z 11 zgłoszeń w 2020 r. do 18. Najwięcej procedur „Niebieskiej Karty” wypełnionych przez policję, placówki oświatowe, jednostki służby zdrowia lub komisje rozwiązywania problemów alkoholowych otrzymał Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bytowie, tj. 38 czyli 38 % wszystkich procedur wszczętych przez inne instytucje dostarczone do ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu bytowskiego. Przedstawione dane dotyczące liczby osób doświadczających przemocy w rodzinie, jak i osób, które tę przemoc stosują pozwalają stwierdzić, iż w roku 2021 wzrosła ich liczba. W 2021 roku w Powiecie Bytowskim najczęściej przemocy ze strony najbliższych osób doświadczali dzieci i młodzież do 18 roku życia (46,85%) oraz kobiety (41,82%). Mężczyźni również doświadczali przemocy w rodzinie, jednak w znacznie mniejszym stopniu, bowiem w roku 2021 – 11,32% mężczyzn z Powiatu Bytowskiego doświadczyło przemocy w rodzinie. Analizując powyższe dane można wysunąć wniosek, iż to właśnie mężczyźni najczęściej dopuszczają się stosowania przemocy w rodzinie, bo stanowią aż 91,19% ogółu wszystkich sprawców przemocy w rodzinie w roku 2021, dla porównania przemoc w rodzinie stosowało 9,32% kobiet. W 2021 roku odnotowano na terenie powiatu bytowskiego 1 zgłoszenie stosowania przemocy w rodzinie przez dzieci lub młodzież do 18 roku życia. Ogólna liczba osób stosujących przemoc w rodzinie będąca pod wpływem alkoholu w roku 2020 nieznacznie spadła (o 3 punkty procentowe) w stosunku do roku poprzedniego. W roku sprawozdawczym liczba osób stosujących przemoc w rodzinie będąca pod wpływem alkoholu wynosiła 60% wszystkich sprawców przemocy w rodzinie.

VI. Cele i zadania Programu

Na podstawie analizy zebranego materiału, jak również diagnozy problemu przemocy w rodzinie na terenie Powiatu Bytowskiego został wyznaczony cel priorytetowy Programu oraz cele szczegółowe. Celem priorytetowym Programu jest zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Powiatu Bytowskiego. Do celu priorytetowego zostało określonych 5 celów szczegółowych, tj.:

Cel 1 Diagnoza społeczna zjawiska przemocy w rodzinie	
Zadania	Wskaźnik monitorujący
1. Zbieranie i analiza informacji dotyczących skali zjawiska przemocy na terenie Powiatu Bytowskiego	- Liczba opracowanych diagnoz zjawiska przemocy w rodzinie
Cel 2 Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie	
1. Prowadzenie konferencji i kampanii społecznych dotyczących problematyki przemocy w rodzinie	- Liczba przeprowadzonych kampanii/konferencji
2. Rozpowszechnianie materiałów o charakterze informacyjnym i edukacyjnym w zakresie przeciwdziałania przemocy	- Liczba rozpowszechnionych materiałów
3. Opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie	- Liczba opracowanych programów, - Liczba osób biorących udział w programach
Cel 3 Udzielenie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	
1. Ochrona ofiar przed dalszym krzywdzeniem poprzez odseparowanie sprawcy przemocy od ofiary, zakaz kontaktowania się z osobą pokrzywdzoną, nakaz opuszczenia przez sprawcę lokalu mieszkalnego	- Liczba sprawców przemocy w rodzinie objętych izolacją, - Liczba wydanych zakazów kontaktowania się z osobą pokrzywdzoną, - Liczba wydanych nakazów opuszczenia lokalu mieszkalnego
2. Realizacja procedur „Niebieska Karta”	- Liczba wszczętych procedur „Niebieska Karta”
3. Zapewnienie bezpłatnego poradnictwa pedagogicznego, psychologicznego, prawnego lub socjalnego	- Liczba udzielonych porad, w tym: pedagogicznych, psychologicznych, prawnych, socjalnych

4. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie pomocy w ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie	- Liczba osób skierowanych do ośrodków
5. Kontynuowanie i rozwijanie działań Punktu Interwencji Kryzysowej	- Liczba osób korzystających z pomocy PIK, - Liczba udzielonych porad, w tym: pedagogicznych, psychologicznych, prawnych, socjalnych, itp.
6. Podejmowanie działań edukacyjnych w celu wzmocnienia opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców	- Liczba przeprowadzonych działań, - Liczba osób biorących udział
7. Udzielanie pomocy medycznej osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	- Liczba udzielonych świadczeń medycznych
Cel 4 Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie	
1. Realizacja programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy zmierzających do zaprzestania stosowania przemocy w rodzinie	- Liczba przeprowadzonych programów korekcyjno-edukacyjnych, - Liczba osób, które przystąpiły do ukończyły programu, - Liczba osób, które ukończyły program
2. Rozpowszechnianie informacji i materiałów dotyczących wsparcia osób stosujących przemoc	- Liczba rozpowszechnionych informacji
3. Przesyłanie zaktualizowanych informatorów o realizowanych oddziaływaniach wobec osób stosujących przemoc w rodzinie do sądów, policji, prokuratury	- Liczba przekazanych informacji
Cel 5 Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	
1. Organizowanie szkoleń dla kadry realizującej zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	- Liczba przeprowadzonych szkoleń, - Liczba osób w nich uczestnicząca
2. Współpraca między pracownikami służb, instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy	- Liczba spotkań przedstawicieli instytucji współpracujących na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie

VII. Przewidywane efekty

Zakłada się, że zadania realizowane w ramach Programu doprowadzą do zwiększenia skuteczności pomocy oraz wsparcia osobom i rodzinom zagrożonym i dotkniętym przemocą przez:

1. zwiększenie wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie,
2. zmianę postaw społeczeństwa wobec przemocy w rodzinie oraz wzrost świadomości osób uwikłanych w przemoc co do znajomości zjawiska przemocy oraz możliwości szukania profesjonalnej pomocy,
3. upowszechnienie wiedzy o instytucjach zajmujących się profesjonalną pomocą uwikłanym w przemoc,
4. zwiększenie dostępności do specjalistycznej pomocy dla osób uwikłanych w przemoc,
5. podniesienie jakości świadczonej pomocy i kompetencji oraz udoskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
6. interdyscyplinarność działań służb udzielających wsparcia w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

VIII. Adresaci programu

Działania wynikające z Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na latach 2022 – 2026 skierowane są do:

1. osób doświadczających przemocy w rodzinie,
2. osób stosujących przemoc w rodzinie,
3. świadków przemocy w rodzinie,
4. służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
5. społeczności lokalnej.

IX. Realizatorzy Programu i jego finansowanie

Kompleksowa realizacja Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022 – 2026 oraz zrealizowanie zamierzonych celów możliwe będzie dzięki współpracy interdyscyplinarnej instytucji działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie tj. ośrodki pomocy społecznej, zespoły interdyscyplinarne, komisje rozwiązywania problemów alkoholowych z terenu Powiatu Bytowskiego, Komenda Powiatowa Policji w Bytowie, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne w Bytowie i Miastku, Prokuratura Rejonowa w Bytowie i Miastku, Sąd Rejonowy w Bytowie i Miastku, Szpital Powiatu Bytowskiego, Szpital Miejski w Miastku oraz organizacje pozarządowe.

Źródłem finansowania zadań Programu będą środki finansowe z:

1. budżetu Powiatu Bytowskiego,
2. budżetu państwa w ramach dotacji na dofinansowanie zadań własnych,
3. budżetu państwa na finansowanie realizacji zadań zleconych,
4. innych programów i grantów.

X. Monitoring i ewaluacja Programu

Monitoring i ewaluacja Programu dokonywana będzie raz w roku w formie sprawozdania. Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Bytowie będzie przedkładał Radzie Powiatu Bytowskiego roczne sprawozdania z realizacji Programu, które będą stanowiły integralną część corocznego sprawozdania z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Bytowie.

XI. Zakończenie

Przemoc w rodzinie należy rozpatrywać z wielu perspektyw w szczególności psychologicznej, prawnej, ekonomicznej, społecznej i moralnej. Z tego względu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie wymaga wieloaspektowego, czyli systemowego podejścia, z jednoczesnym zaangażowaniem wszystkich podmiotów zajmujących się bezpośrednio, czy też pośrednio tym problemem. Zadaniem Programu jest wprowadzenie w życie szerokiego spektrum działań w zakresie zapewnienia ochrony i udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych

wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie oraz promowania metod wychowawczych bez użycia przemocy, a także upowszechnienia informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom dotkniętym przemocą, jak i stosującym przemoc w rodzinie.